

**Za
spomladansko
zdravljenje**
uporabljajte znani
**PLANINKA - čaj
BAHOVEC.**
Lekarna
Mr. Bahovec, Ljubljana
Prišten je le v plomiranih paketih
Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

svetosti in pobožnosti, ki jih na vseh krajih rodijo taka zborovanja. V to svrhu podeljuje apostolski blagoslov vsem, ki žrtvujejo svoje moči za to pobožno delo. Kot svojega zastopnika na kongresu določa kardinala Avgusta Hlonda, nadškofa gnezenskega in poznanskega.

Kardinal Hlond, ki je določen za papeževega zastopnika na evharističnem kongresu v Ljubljani, je po poročilih iz Poznana težko obolel ter mora iskati zdravniške pomoči v sanatoriju. Naj mu Bog vrne trdno zdravje, da se bo mogel kot papežev zastopnik udeležiti našega evharističnega kongresa.

350letnica Marijinih družb. Na praznik Marijinega Oznanenja (25. marca) je preteklo 350 let, kar je slavni jezuitski general pater Klavdij Acquaviva izročil Marijini družbi dijakov v jezuitskem zavodu v Rimu pismo papeža Gregorja XIII. z dne 5. decembra 1584, v katerem je bila proglašena kot prva. Jezuitskemu generalu se v tem pismu daje pooblastilo, da sme v drugih krajih ustanovljene Marijine družbe pridružiti Prvi družbi v Rimu, ki je matrica vseh njej priključenih družb. S priključitvijo postanejo vse Marijine družbe širom sveta deležne odpustkov in duhovnih dobrin, ki jih je Apostol-

ska stolica podelila Prvi družbi v Rimu. Povodom te tristoletnice je papež Pij XI. poslal sedanjemu jezuitskemu generalu patru Ledohovskemu pismo, ki v njem izraža svoje veselje nad porastjo, napredkom ter uspehom Marijinih družb; saj je bilo l. 1934 zopet priključenih 1205 novih družb. Sveti Oče pohvalno ugotavlja, da so Marijine družbe najbolj sposobne in najbolj zanesljive pomožne čete Katoliške akcije. Naj bi se Marijine družbe razširile v Jugoslaviji, osobito v Sloveniji! Čaj zahtevajo razmere, ki se v njih nahaja naša mladina, nujno in neodklonljivo versko vzgojo. Čim manj verske v-goje, tem več moralnega propadanja ried mladino!

Portugiška — krščanska država. Ni vedno takšna bila. Bila je že izrazito protikrščanska, ko je bila v krempljih framonstva, katero je nekda v tej državi imelo veliko oblast. In takrat je bilo preganjanje cerkve, duhovščine, zlasti redovnikov na dnevnem redu. Takrat so se teptale svoboščine ljudstva. Takrat se je razkristjanila šola. Od vseh teh protikatoliških ukrepov strupenega framonstva je imelo škodo ljudstvo in tudi država. Portugijci so to uvideli. Ko so to spoznali, so tudi doznali, kako škodljivo je framonstvo za državo in blaginjo ljudstva. Framonstvo je bilo potisnjeno v ozadje, njegov vpliv izločen ali vsaj omejen. Sedanji državni predsednik in tudi sedanji ministrski predsednik sta katoličana po verovanju in dejanju. V javne šole, osnovne, srednje in strokovne, se zopet vpeljava katoliški verouk. Ukrepi vlade segajo še dalje: tudi šoli-odrasli mladini je treba dajati vzgojo in prosveto, ki je v popolnem skladu s krščanskimi načeli. Le krščanska morala more zagotoviti mladini in ljudstvu telesno in duševno zdravje.

Blagi in požrtvovalni slovenski korenini ohranimo časten in hvaležen spomin, preostalim naše sožalje!

Učitelj in vzgojitelj naših čebelarjev umrl. V Smolincih pri Sv. Antonu v Slov. goricah je zatínil za vedno v Gospodu svoje oči tamošnji posestnik g. Ivan Jurančič v starosti nad 70 let. Pokojni je bil znan po Slovenskem Štajerskem kot potovalni učitelj za čebelarstvo. Lepo ter dobro in napredno organizirana čebeloreja po Slovenskih goricah je njegovo delo. Bil je sijajen ljudski govornik in ga je priprosti narod vsikdar poslušal z največjim navdušenjem. Veliko dobrega je storil na zadružnem polju. Posebno zahvalo mu je dolžan »Slovenski gospodar«, kateremu ni bil samo zvesti naročnik, ampak v predvojnih letih eden najboljših ter najbolj požrtvovalnih dopisnikov v novicah in člankih. V povojnem času je pisal mnogo za naš list kot čebelarški strokovnjak. Njegovo občo priljubljenost v bližnji in daljni okolici je dokazal njegov pogreb, ki se je vršil dne 27. aprila. Poslovilne besede mu je govoril njegov dobri prijatelj g. Franjo Žebot. Delavnemu in zaslužnemu slovenskemu možu svetila večna luč, žalujčim preostalim naše sožalje!

Župnijsko Podsrada je dobil g. Jakob Zidanšek, dosedaj kaplan v Rajhenburgu.

Nesreče.

Srtna nesreča otroka. Mali posestnik Anton Turner poseda svoje imanje v Breznu ob Dravi. V solnčnem dnevu sta se igrala pri Turnerju zunaj na prostem triletna Tončka in devetletni Jakec, mati je imela opravke v hiši. Fantek je splezal na hrib po šibe za piščalko. Kamen, na katerem je Jakec stal, se je sprožil in priletel spodaj stoječi sestrici s tako močjo na glavo, da jo je ubil.

Veliko gospodarsko poslopje je uničil ogenj v Cirkovcah pri Pragerskem posestniku Goljatu. Gasilci so preprečili razmah požara. Rešili so živino, a vendarle znaša škoda 60.000 Din.

Požar. Blizu Šoštanja pri Sv. Florijanu je upepelil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Martinu Berložniku. Zgorela je tudi krava in nekaj svinj. Gasilci so preprečili, da ni šla tudi še hiša. Škoda znaša 20.000 Din.

Usodepolno trčenje dveh kolesarjev. 24letni vrtnar Anton Sotler iz Radeč se je peljal na kolesu po državni cesti iz Celja proti Konjicam. Na Frankolovem je trčil vanj z vso silo Alojz Pungartnik, ki je prihajal iz nasprotne strani. Pri trčenju je dobil Sotler pretres možganov in še druge notrajne poškodbe. Tudi Pungartnik je težko poškodovan. Oba so spravili v celjsko bolnico, kjer je Sotler umrl.

Domačija — žrtev požiga. Na Stari Vrhniki je uničil podtaknjen požar posestniku Janezu Gostiši, po domače Kirnu, hišo, hlev, skedenj, svinjake, stelnik, drvarnico in vodnjak. Požigalec je neki tujec, ki je prenočeval na skednju proti prepovedi gospodinje. Škoda je cenjena na 75.000 Din, zavarovalnina znaša komaj 25.000 Din.

Ako Boga vržejo iz šole.

Sovjeti so izgnali iz ruske šole Boga, a tudi vero v njega in moralo. Zdaj se pa kažejo žalostne posledice. Tatvina, pretepi, napadi, nasilje, najgrša nemoralna dejanja so pri ruski mladini na dnevnem redu. Sovjetov je strah. V poslednjih številkah moskovske »Pravde« so natisnena pisma učiteljev ter šolskih ravnateljev, ki govore o propadu vsake šolske discipline. Razuzdanost šolskih pobalinov je občna prikazen v vseh sovjetskih republikah. Ruski sovjeti že žanjejo, kar so sejali. — Brez verskega pouka ni krščanskega življenja. Boljševiki se proti rastoči podivjanosti mladine kajpada borijo na svoj način. Izdali so namreč dne 7. aprila t. l. naslednji zakon: »Mladolet-

ni otroci, ki so najmanj 12 let stari in ki jim je dokazano, da so kradli ali izvršili kakšna druga nasilna dejanja, koga telesno ranili ali drugače pohabili, koga ubili ali skušali ubiti, bodo postavljeni pred normalno sodišče in sojeni po kazenskih zakonih, veljavnih za odrasle.«

Za ves kulturni svet, za pravi kulturni svet bo zakon z dne 7. aprila t. l. ostal strašno pričevalo za vzgojne sposobnosti sovjetskega režima, zadnja beseda boljševiškega vzgojeslovja, ki kaznuje otroka 12 let s smrtno kaznijo. To je kakor nalašč za 13letni jubilej sovjetske države. Takšen režim, ki vzgaja med otroki morilce in ki jih potem pobija, naj ostane, kjer je, naj ga nam ne vsiljujejo.

Osebne vesti.

Smrt vzornega gospodarja. V Žabjaku pri Ptujju je umrl dne 26. aprila

obče znani, priljubljeni ter ugledni posestnik ter krčmar g. Janez Brenčič. Rajni je bil vzor gospodarja in pod rajno Avstrijo navdušen narodnjak. Pred 26 leti je trpel radi zavedne narodnosti ob priliki še danes dobro znanih septemberskih dogodkov v Ptujju. Nemila smrt ga je pobrala mnogo prerano, saj je dočakal dobri Janža samo 63 let.

ŠE O STRAŠNEM VELIKONOČNEM POTRESU.

V zadnji številki smo kratko poročali o strahovitem potresu, ki je zadel na Veliko noč ob štirih zjutraj japonski otok Formoza, ki leži na vzhodni strani južne Kitajske. Otok je bil prvotno last Kitajske, a ga je morala odstopiti Japoncem leta 1895.

Otok Formoza je zelo bogat na zlato, kavi, čaju, kafri in petroleju. Poleg na pol divjih malajskih domačinov prebiva na otoku kakih 200.000 japonskih naseljencev.

Glavno mesto Formoze je Taihoku in šteje 205.000 prebivalcev. Ne daleč od prestolice leži ognjeniško ozemlje in sicer v bližini potresne prelomnice na dnu morja, ki se vleče do Avstralije in so po teh krajih potresne nesreče največjih obsegov zelo pogostne.

Potresni sunki so bili tako siloviti, da so bile na mah pretrgane zveze z otokom. Sliko grozovitega opustošenja so prinesli na Japonsko šele letalci, ki so preleteli prizadete pokrajine. Prvo sporočilo o nesreči so poslali z otoka na Japonsko s pomočjo globov pismo- noš in nato so pribrela japonska letala.

Potresni val je bil tako silovit, da se je zemlja na mestih dvignila za 4 m in drugod pogreznila za 6 m, in to strahovito valovanje je nagnalo ljudi v obup. Potresni sunki so pričeli od obrežja otoka. Ljudje so se zbalii naraščanja in poplave morja, zaradi tega so bežali v notrajnost, kjer so begunce požirale — globoke zemeljske razpoke.

Koliko nesrečnežev je zemlja naravnost požrla, se ne bo dalo ugotoviti.

Nepopisno strašno valovanje zemlje je raztrgalo številne petrolejske vrelce. Petrolej je začel pršeti na vse strani in pospeševal požare po naseljih in gozdovih.

Razven mest, podeželskih naselbin ter petrolejskih in brzajavnih naprav je največ trpelo dobro zgrajeno železniško omrežje. Potres je porušil vse predore, tračnice so potrgane in jih je pogoltnila zemlja. V šansanskem predoru, ki je dolg 2 km, se je nahajal v trenutkih nesreče brzovlak s 172 potniki. Vlak je zasut v predoru in niti en človek se ni rešil.

Divje domačine je potres toliko prestrašil, da so zapustili svoje naselbine v gorah in pribežali po odpomoč v japonske vasi.

Koliko bivališč je porušenih, koliko je mrtvih ter ranjenih, se radi ogromnega obsega nesreče, razpoklin zemlje, požarov in povodnji ne bo dalo točno določiti.

Razne novice.

Sklep svetlega leta. V Lurdu se je sveto leto zaključilo s tridnevnicco, ki so se je udeležili romarji iz vseh delov sveta. Bilo je 200000—300.000 ljudi. Papeža je zastopal kardinal Pacelli. Papež Pij XI. je govoril množicam v Lurdu po radiu ter jim podelil svoj blagoslov.

Vsa društva in ustanove se obveščajo, da se bo vršil letos »Mariborski teden« v času od 3. do 13. avgusta, ob kateri priliki bi se mogli vršiti razni kongresi, občni zbori itd. Uprava »Mariborskega tedna« opozarja vso javnost,

da je polovična vožnja pri dopotovanju v Maribor, kakor tudi pri povratku že odobrena. Društva, ki nameravajo prirediti v navedenem času sestanke, kongrese, zborovanja itd., naj zaradi uvrstitve sporeda to javijo upravi »Mariborskega tedna«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21—22.

Kdo vo? Ob koncu lanskih šolskih počitnic je zginil brez vsake sledi Franc Vigrin s Pobrežja pri Mariboru. Komu bi bilo kaj znanega o zginulem, naj sporoči njegovi materi Ani Sotter na Pobrežju, Gosposvetska ulica št. 33.

Izum za krojače. Iz Bolcana na Tirolskem javljajo, da je neki tamkajšnji mehanik izumil koristno iznajdbo za krojače, šivilje in sploh za vse, ki se bavijo s šivanjem. Izum obstoji v tem, da se avtomatično vdeva sukanec v iglo, tako da se ne bi bilo poslej treba šiviljam in krojačem, zlasti pa starim mamicam mučiti pri vdevanju sukanca v šivanko. Izum je prikladen za vse vrste šivalnih strojev, radi česar se bo gotovo razširil po vseh delih sveta.

Obžalovanja vredni slučaji.

Čudna pot samomorilčeve krogle. Na vrtu gostilne v Mariboru na Meljski cesti 20 se je zgodil dne 24. aprila dozdne slučaj samomora, ki je zahteval eno smrtno in drugo pa ranjeno žrtev. Na dvorišču omenjene krčme se je ustrelil skozi sence 58letni brezposelni šofer Aleksander Mahalka. Ob samomoru sta se nudila na gostilniškem vrtu še gostilničar in šofer Vračko Henrik z Betnavske ceste. Ko je padel strel, sta šla oba pogledat, kako in kaj. Videč samomorilca na tleh s prestreljenim sencem, je odbrzel krčmar po obvezo ter vodo, Vračko pa je hotel izprati rano. Že smrtno zadeti in na tleh ležeči Mahalka je segel z zadnjimi močmi po samokres in hotel oddati vase še en strel. Imel je še toliko moči, da je orožje sprožil, a ni več znal kam. Na ta način je bil Vračko slučajno zadet od krogle v desno nadlehtje. Mahalka je podlegel v bolnici strelu. Vzrok samomora je strah pred kaznijo. Na veliko soboto je prevažal Mahalka v osebnem avtomobilu saharin pod obokom železniškega mosta na kraju, kjer se cesta v Košakih odcepi od državne ceste proti St. Lenartu. Tihotapci so metali zavoje s saharinom iz pesniškega vlaka, Mahalka jih je pobiral in pri tem prepovedanem poslu so ga zalotili orožniki.

Odkrita zaloga saharina. V zgorajni notici poročamo, kako se je ustrelil v Mariboru šofer in mehanik Aleksander Mahalka iz bojazni, da bi ga ne

kaznovali radi prevažanja utihotapljenega saharina. Po Mahalkovi smrti je oblast napravila temeljito preiskavo. Zaprli so Rudolfa Šuma, ki je pobiral saharin, ki je frčal iz tovornega vlaka na cesto ob železnici pri železniškem mostu ali viaduktu pred Pesnico. Aretirani Šum je izdal druge. Našli so pri nekem posestniku v Hočah kar 109 kg saharina, ki je bil namenjen za razpečevanje na drobno.

Dragocen plen. V Mariboru v Gregorčičevi ulici je odnesel neznan vlomilec iz stanovanja upokojenega profesorja Kovača zlatnine za 18.000 Din.

Izsledili so krivca. Pri Sv. Miklavžu pri Hočah so odnesli tatovi iz znane Brusove gostilne precej jestvin in tobaka. Mesarju Hojniku so pofatili iz mesnice 7000 D vredno tehtnico. Orožniki s Tezna so zaprli nekega moškega in žensko, ker so našli pri prijetih vlomilsko orodje, v bližnjem gozdu pa dele ukradene dragocene tehtnice.

Govor je zgubil. V ptujsko bolnico se je zatekel dninar Martin Rižnar iz Cvetkovcev. Nekdo ga je udaril s tako silo s polenom po tilniku, da je zgubil vsled silovitosti udarca dar govora.

Grd zločin. S Polenshaka poročajo. Slovesno in dostojanstveno smo obhajali letos veselo Alelujo. Na velikonoč zvečer so zagoreli kresovi po naših hribih v čast Vstalega. A sredi te noči se je zgodil grd zločin. Žrtev podlega in brez vsakega vzroka nastalega uboja je postal priden, poštenih staršev sin, 18letni Rožkar Martin iz Pritinske. S sunkom noža od vzadi mu je 17letni Plohl Jože iz Lasigovec pri kresu posestnika Goloba v Prerodu zadal z nožem rano v pljuča in je zabođen po takojšnjem prevozu v ptujsko bolnico vsled notranje izkrvavitve umrl. Od oblasti pričakujemo ostre kazni.

Radi poskusa umora sedem let ječe. Leopold Urleb, 22letni posestniški sin iz Modriča pri Opločnici, je dajal pred celjskimi sodniki odgovor radi poskusa čez ega umora. Dne 26. januarja, ob pol 12 uri v noči, je oddal s smrtonosnim namenom tri strele proti 24letni posestniški hčeri Mariji Golobnik, ki je pa slučajno niso zadeli. Urleb je bil obsojen na sedem let ječe.

Požigalec in samomorilec. V Predtrgu pri Radovljici je tamošnji trgovec Franc Tevža najprej zažgal svojo trgovino, nato pa se je zastrupil z osetovo kislino. Obupno Jejanje je izvršil, ker bi bil moral trgovino oddati radi zapravljenosti po posredovanju sodišča troji skrbni ženi. Požarna škoda znaša 200.000 Din.

